

Ses

Türk Müziği

HAZIRLIYAN: HİLMİ RİT

Radife ERTEN

Değerli sanatkâr
mikrofon karşısına
ilk defa mektep
önlüğü ile 12
yaşında olmuş

MUSİKİMIZDE uzun seneler hizmet etmiş ve halen de etmekte olan değerli, bilgili bir ses sanatkârı: Radife Erten... Erten, Ankara Radyosunun, yetiştiğinde sanatkârlar ordusunun hiç şüphesiz en kıymetli elemanlarından birisidir. Yetiği radyoda daima hocalarının takdirini kazanmış ve hocalığı yükselmiştir. Bu da değerli sanatkârın kıymetini ve bilgisini ortaya koymaktadır. Hoca sanatkâra ilk sualamı:

S — «Sanat hayatınız?»

C — «1924 senesinde İstanbulda Beşiktaşta dünyaya gelmişim. İlk tıhsılım gene Beşiktaşta 19. İlkokulda yaptım. İlkokul sıralarında iken müzik hocamız Hikmet Koçtagel Hanım müsiki karşı heves ve kabiliyetimi sezerken benimle meşgul olmaya başladı. Öyle teneffüsünde beni alır, hususi olarak piyanosunun başında çalıştırıldı. Hattâ beni Ankara Devlet Konservatuvarına göndermek istediler, fakat ailem müsaade etmedi. Mütekiben Nişantaşı kız ortaokuluna devam ederken müsiki aşkı galip geldi ve mektebi bıraktım. Beşiktaşta oturan merhum Nuri Halil Poyrazdan ders almaya başladım. 1936 senesinde 12 yaşında iken ilk defa, İstanbulda Postehane Üstündeki radyo istasyonunda mikrofon karşısına gittim. Radyoya girişim şu şekilde oldu: Siyah mektep önlüğü giydim. Beni dinliyecek olan Cevdet Ko-

TABİATI SEVİYOR — Radife Erten, çalışmadığı zamanlar vaktinin çoğunu evinin Marmara'ya bakan balkonunda geçiriyor...

RAST ŞARKI

Usulü: Aksak

Radife Erten

SAKI halime bir bak elemelerle dolmuşum
Öyle yandı ki içim sanki her an sarhogum
Ayrı düşeli yıldan, hantemzede olmuşum
Öyle yandı ki içim sanki her an sarhogum.

zanoğlu'nun karşısına önlükle girdi, o gayrihıyarı 'Mektep mi açacağız' dedi ve beni istemiyerek dinledi. O zamanlar çok meşhur olan merhum Selâhattin Pınar'ın her zaman sevilen şarkısı 'Ne gelen var, ne haber' isimli kürdilihıçzkâr şarkısını okudum. Cevdet Kozanoğlu şanslı ve hemen ertesi gün radyoda banne şeniyat verdi. İki yıl bu radyoda çalıştım. Bilâhara 1938 yılında Ankara Radyosuna bazı arkadaşlarla tâyin edildim. Fasılaz 12 yıl, yanı 1950 ye kadar Ankara Radyosunda vazife gördüm ve her üç senede bir imtihan vermek suretiyle sınıf terfilerim oldu. Bu arada Ankara Radyosunda bulduğum müddet zarfında Nuri Halil Poyraz, Kemal Niyazi Seyhan, Refik Fersen, Fahri Kopuz, Veli Kanık, Nurullah Şevket Taşkıran, Ruşen Kam, Vecihe Deryal, Hallî Bedîl Yonetken, Cevat Memduh Altar hocalarından ettiğim istifadeyle her zaman şükranla anarım. 1946 yılında Ankara Radyosu hocalığı imtihanını kazanarak 4 yıl hocalık yaptım. Müteakiben serbest sahne konserleri vermek üzere İstanbul'a gidipli yerleştim, İstanbul Radyosuna da giderken muhtelif topluluk ve solo yarışmalarına katıldım, halen de katılılmaktayım. Aynı zamanda 1953 senesinde İstanbul Belediyesi Konservatuvarı içra Heyeti Üyeliği vazifesini derhuhte ettim, halen de aynı heyette vazife görmekteyim.»

S — «Sevdığınız makamlar?»

C — «Uşşak, hüzün ve kürdilihıçzkâr.»

S — «Sevdığınız enstrümanlar?»

C — «Keman, piyano.»

CÖK ÇALIŞKAN — Radife Erten evinde hemen hemen hiç boş vakit geçirmez. En büyük zevki de çalışma masasının başına geçip yeni eserler üzerinde çalışmak...

İKİ ÇOCUĞU İLE — Sanatkâr çocuklarına çok düşkündür; ideal onları iyi yetiştirmek.

S — «Boş vakitlerinizi nasıl geçirirsiniz?»

C — «Boş vakitlerinde müzik ile meşgul olur ve nota yazarım.»

S — «Sanatkâr olmasaydınız, ne olmak isterdiniz?»

C — «Öğretmen.»

S — «Eserlerinizin miktari?»

C — «20 kadar.»

S — «Musikimizin bugünkü durumu hakkında fikirleriniz?»

C — «Musikimiz her şyeden evvel sahipsiz. Bugünkü durumda eski hüvyyeti-

ni muhafaza edebiliyorsa da, bu gidişle istikbalden ümit var değilim. Akademik müesseselere şiddetle ihtiyaç vardır. Memleketimizin belli başlı şehirlerinde müzik enstitüleri kurulmalı ve genç isititolar bugün eldeki mahdut, kıymetli hocalardan istifade etmelidirler.»

S — «İstikbaldeki tasavvurlarınız?»

C — «Eki evlâtımın comiyate faydalı insan olarak yetişiklerini görmek en büyük tasavvurumdur.»

S — «Aşk mı, para mı, şöhret mi?»

C — «Aşk.»

İSTANBUL RADYOSUNDA BU HAFTA

15 - 10 - 1963

12.10 - 12.30

Mediha Demirkiran

- 1) Basmacızade Abdi Efendinin rast şarkısı
Senin aşkınlı çâk oldum
- 2) Asım Beyin rast şarkısı
Habgâhi yâre girdim, arz için ahvalimi
- 3) Yekta Akıncı'nın rast şarkısı
Ömrün bu hazan mevsimi hep ah ile geçti
- 4) Selâhaddin Pınar'ın rast şarkısı
Yalnız benim ol, el yüzüne bakma sakin sen
- 5) Haci Faik Beyin rast şarkısı
Nihansın dideken ey mesti nazım

Usulü: Düyek

Basmacızade Abdi Ef.

RAST ŞARKI

Senin aşkınlı çâk oldum
Yeter gayri helâk oldum
Gümâne çâlî çâk oldum
Yeter gayri helâk oldum

15 - 10 - 1963

20.40 - 21.00

Radife Erten

- 1) Ali Rifat Beyin suzinak şarkısı
Kâr etmedi zâlim sana bu âhü enînim
- 2) Zeki Arif Ataergin'in suzinak şarkısı
Sevdim seveli sen güzel gitti şuurum
- 3) Sadreddin Kaynak'ın hicazkâr şarkısı
Günlerce durmadan kosar ararım
- 4) Neveser Kökdeş'in hicazkâr şarkısı
Ruhumda neşe hayale daldım
- 5) Sadreddin Kaynak'ın hicazkâr şarkısı
Yüzün güllerden ince, sesin bülbülden tatlı

Usulü: Cercuna

Zeki Arif Ataergin

SUZINAK ŞARKI

Sevdim seveli sen güzel gitti şuurum
Bir mehâbesâh sânde traîn hitte gururum
Fırkaçâzeyin nerde benim estâ huzurum
Tersâd ederim var mı benim bânde huzurum

17 - 10 - 1963

21.00 - 21.20

Muzaffer Birtan

- 1) Garbis Efendinin nişaburek şarkısı
Görmek ister daima her yerde çeşmanım seni
- 2) Nuri Halil Poyraz'ın nişaburek şarkısı
Sana vâsil mi degil âhü figanım melegim
- 3) Lâtif Ağa'nın nişaburek şarkısı
Gel sevdigim affet beni
- 4) Nuri Halil Poyraz'ın nişaburek şarkısı
Ben görmedim böyle güzel
- 5) Neveser Kökdeş'in nişaburek şarkısı
Aşkı fisıldar sesin

Usulü: Sengin Semai

Garbis Ef.

NİŞABUREK ŞARKI

Görmek ister daima her yerde çeşmanım seni
Süste manzûmâna manzûmâna sîsî tâlibim seni
Orfâsâr manzûmâna manzûmâna sîsî tâlibim seni
Süste manzûmâna manzûmâna sîsî tâlibim seni